

מים חיים

מכון 'ים שלמה'

מים חיים מתורת מורנו ורבנו גאון ישראל כמוה"ר
שלמה יהודה (הינוקא) שליט"א

מתוך הספר דגל מחנה יהודה

הקדמה

כידוע ספר שמות הוא תחילת הברור, התיקון וההכנה של כלל ישראל להיות לעם לקבל את התורה וא-להות של הקב"ה. וענין זה של הירידה למצרים קושי השעבוד עד שזוכה לקבל התורה וזוכה לקרבה לה' ב"ה עובר אצל כל יהודי ויהודי בפרטות שעובר הברור בבחינת מצרים וכו'. ומשם מתעלה אל שלימות נשמתו וחירותו פתחה התורה את ספר שמות במניין בני ישראל, ופירש רש"י להודיע חביבותן שנמשלו לכוכבים. מבאר מו"ר שעל כן פירש רש"י שהוא להודיע חביבותן וכו'. כי תחילת הברור והעבודה צריכה להיות בתיקון המחשבה שהיא כנגד שם "אהיה" ושידע האדם את חביבותו וחשיבותו לפני המקום. דבר זה הינו נחוץ ביותר לאדם שבכל יום ויום בחייו צריך להקדים ההתבוננות של "ואלה שמות בני ישראל", שקודם שנכנס לעבודה או עובר כל דבר בחייו יש לו להקדים המחשבה הזו, שהקב"ה מחשיבו כמרגלית יקרה מאוד ומונה אותו בכל רגע, ומשגיח עליו לקרבו לתכלית הטוב והנצחי.

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו" (שמות א, א)

פירש רש"י: "ואלה שמות בני ישראל - אף על פי שמנאן בחייהן בשמותם, חזר ומנאן במיתתן, להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים, שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם, שנאמר (ישעיה מ, כו): המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא" (שמות רבה א, ג) עכ"ל.

פירוש, שעיקר המנין הוא כדי להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים, וכבר מובא במסכת ברכות (לב, א) בענין מספרם של הכוכבים. רואים אנו את היוקר הגדול והחיבה שיש לנו עם ישראל, שה' יתברך מתפאר בנו, כמו שכתוב: "ישראל אשר בך אתפאר" (ישעיה מט, ג). כי ה' יתברך מראה לנו בזה שחזר ומנאן, את היוקר והחשיבות של כל אחד ואחד בעיניו יתברך, להודיע לכל יהודי שהוא יקר לה' יתברך וה' יתברך אוהב אותו ומתפאר בו, ולכן אסור לאדם לחשוב מחשבות לא טובות על עצמו חלילה, כי באמת ה' יתברך אוהב אותו ורוצה בו, ואף על פי שנראה לו כיהינו כלום וקטן הוא, יזכור מאמר מורנו הבעל שם טוב הקדוש שאמר: "יהודי הוא כמו כוכב, מכאן הוא נראה קטן, אך למעלה הוא גדול". עם ישראל הם בחינת כוכבים, כפי שפירש רש"י להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים. ואין כוכבים אלא צדיקים, כמה דאיתא אמר (דניאל יב, ג): "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" (ירושלמי נדרים פ"ג). וזהו שאמרו כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר (ישעיה ס, כא): "ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר" (סנהדרין ז, א). וזה מה שאנו אומרים בתפילת ערבית: "המסדר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו", היינו שה' יתברך מסדר את חייו של כל יהודי הנמשל לכוכב בעמו ישראל, וה' לא יעזבנו לעולם, שנאמר: "כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב" (תהלים צד, ד). וברגע שאדם יודע שהכל בהשגחת המאציל העליון ברוך הוא וברוך שמו, הוא דבק בו יתברך ואוהב אותו יתברך.

ועל דרך זה סובב עיקר תורתנו הקדושה - האהבה לה' יתברך, שנדע שה' יתברך אוהב כל אחד ומתפאר בו, וזה שאמר רש"י: "להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים", כי הכוכבים נראים בלילה - שהוא חושך זמן הגלות - ומאירים ומנצנצים, כך עם ישראל שאפילו עובר עלינו דוחק וצער, אנו מאירים את כל העולם, וכל יהודי הוא דבר נפלא.

ואמר הרב הקדוש ר' דוד מללוב: "והייתם לי סגולה" (שמות יט,ה) - היו כסגול הזה, שכל שתסובבהו יישאר תמיד סגול. כך טיבו של יהודי: ככל שיתפתל ויהפוך צורתו, ישאר יהודי. ואמר הרב הקדוש ר' אהרון מקרלין: "והייתם לי סגולה", עצם הדבר ש"והייתם לי" - זוהי "סגולה". כי בודאי ראוי לאדם לשמוח מאד בכל אור וטוב שיש בו מקדושת ישראל. ואמר הרב הקדוש ר' לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א "אפילו אין אנו היהודים עושים את רצונו של מקום, אנו טובים מעמים אחרים".

על כן צריך האדם להתפלל, שיזכה להאמין בכל הטוב שיש בו, ולהאמין שהינו חשוב בשמים ותפילתו עושה רושם לפניו יתברך, ויתפלל להינצל מכל עצב וחשכות מצרים, שלעולם לא יכסו ויעלימו את הפאר והיופי והחיבה שיש לנו עם ישראל. ולהינצל ממחשבות רעות וזרות, ולהדבק במחשבות טובות וטהורות ומלאות בתקווה בה' יתברך, עד שיזכה להתרחק ממחשבה דיבור ומעשה מכל עניין המביאו לחלישות הדעת, ויתרומם החן והחשיבות שלנו עם ישראל. ובזכות זה נזכה לגאולה שלמה ולביאת משיח צדקנו שישיח ויספר מגדולת כל נשמות ישראל, אמן ואמן.

ביאורים וחידושים בספר דגל מחנה יהודה

כפי שחומש שמות מתחיל במנין שמות בני ישראל וחשיבותם לפני המקום כנזכר במאמר, כך צריך כל אדם לפני שמתבונן במצבו, ומסדר מחשבותיו כיצד לתקן מידותיו ותאוותיו שמצרים לו, וראשית מלחמתו עם יצרו בחינת פרעה יהיו בהקדים המחשבה הזו, שלפני הקב"ה הוא כמו כוכב שבו תלוי קיום העולם, וגם אם שקוע בחשיכה וצער יראה כיצד לצאת מהמציאות כדי לתפוס ולהחזיק בהתבוננות הזו כמה הוא חביב לפני הקב"ה. וכך היה גם כשהודיע הקב"ה לאברהם על גלות מצרים "ידוע תדע... ועבדום ועינו אותם..." (טו, יג) שהודיעו תחילה ההתבוננות הזו על חשיבות כל אחד ואחד לפנינו ככוכבים כמו שכתוב (טו, ה, ו) "ויוצא אותנו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אותם ויאמר לו כה יהיה זרעך. והאמין בה' ויחשבה לו צדקה". וגם אם כבר נמצא בחשיכה ובמצרים צריך שינתק מחשבתו ויקדים ההתבוננות הזו, כמו שכתוב "ויוצא אותו החוצה... וספור הכוכבים" שהוא יציאה מהתפיסה שלו לגבי מצבו וכמו שפירש שם רש"י. וכדי לזכות לזה צריך אמונה חזקה להאמין בעצמו שאע"פ שיש עוד רבבות מבני ישראל חביב הוא לפני הקב"ה כבן יחיד כמו שכתוב "והאמין בה' ויחשבה לו צדקה" (ובזה מיושב שעל הבטחת זרעו פשוט שהאמין אברהם. אבל על כך שכל אחד מרבבות זרעו יהיה חשוב כבן יחיד, על זה הוא ריבונותא שצריך לזה אמונה) כי הוא דבר מוכרח ביותר לפני כל ביורר שהאדם עובר בעולם הזה בחינת מצרים, שידע שכל אחד ואחד מישראל יקר בעיני הקב"ה ללא שיעור וערך, וכמו שכל מזל ברקיע מרגיש שרק הוא נמצא לבדו, כי אין מזל רואה מה שלפניו, רק מה שלאחריו (דברים רבה ה, יב), וכל כוכב וכוכב מוכרח לקיום של הבריאה כולה. ועייין ברכות נט. שנטל הקב"ה שתי כוכבים מכימה, וממילא בא המבול, והשי"ת מונה כל אחד ואחד מאין סוף הכוכבים שהם: 1.064.340.000.000.000 כמבואר בגמרא (ברכות לב:), כך השי"ת מונה תמיד את ישראל, כל אחד ואחד לבדו, שכל אחד חשוב לפניו כמו עולם ומלואו, שמבלעדיו לא יהיה קיום, וכך היה השי"ת מצפה מתי יוולדו ס' רבוא מישראל, שיהיו ראויים להיות עם ה', ומונה אותם תמיד כמו שכתוב; "מי מונה עפר יעקב (במדבר כג, י)

ולכן קודם שהחלה גלות מצרים דאג יוסף הצדיק להשפיל את האומות, ולנשא את ישראל, שאפילו שפרנס את המצריים, עשה אותם לעבדים והגלה אותם ממקום למקום, וחייב אותם להימול, והכל בשביל לרומם את עם ישראל, שיידעו את מעלתם, ולא יתפעלו ממצרים ולא מדרך טומאותיהם, ולכן כל זמן שלא שכחו את יוסף, לא נשתעבדו בהם, אבל כאשר שכחו ישראל את הדרך של יוסף, ושחשיבותם היא מפני מעלתם אצל ה' יתברך, ונטו לדרכי שרצים (ספורנו שמות א, ז), והולידו ילדים כדי להתחזק מעל המצריים, ולא לעבוד את ה', בזה נתנו כח גם למצריים לשכוח את יוסף, ולהשתעבד בהם.

וכן היה גם בזמן השעיבוד שמשא אהרן ומרים גילו לעם ישראל את החיבה שלהם, והיו מעודדים אותם שהם אהובים ורצויים ועוד ייגאלו ממצרים, וכשבא משה ושימח אותם בבשורת הגאולה, ראו מראהו לפני מלאך,

ששלהבות יוצאות מפיו וזיו פניו כפני חמה (אותיות דרבי עקיבא אות ק), ובישר להם שבקרוב יגאלו, ונגאלו אחר י"ב חודש, ולא מיד. כי כדי לצאת היו צריכים תחילה להתחזק באמונת חכמים, ולהבין כמה יקרים וחשובים הם לפני הקב"ה ולהאמין בטובו האין קץ של הבורא ית', ושכל אחד אהוב לפניו כבן יחיד.

מתוך הספר דברי שלמה

ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתיהו (שמות ב, י) כתוב בבראשית (א, א) "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" השמים הם אותיות משה ים שזה מספר נ' משה, בחי' נשמת משה. "ואת הארץ" זה שאר הצדיקים. כמש"כ "ותקרא שמו משה כי מן המים משיתיהו" מן המים בחי' שמים 'שם מים'. וכל ענינו של משה הוא שביטל את שמו, כי כל השמות של הצדיקים והאבות הם שמות עם משמעות, אברהם היה אברם שהיה כולו רחמים משורש הגבורות גימט' מג"ר, ואח"כ הוסיף לו הקב"ה האות ה' ונהיה גימט' רח"ם שכל הרחמים שהמשיך היו משורש החסדים, וכן יוסף היה רחמנות אבל בשורשו היה גבורה שנמשך לו מיצחק, ולכן נלחם בגבורה בתוקף יצר הרע וזכה לעשירות דקדושה שנמשכת משורש הגבורות בחי' יצחק יראה עילאה, וכן יהיה משיח בן יוסף שיהיה רחמים משורש גבורות וישפיל הרשעים. אבל משיח בן דוד יהיה רחמים משורש החסדים שידון כל העולם לכף זכות כמו משה רבינו שזכה ל"ותמונת ה' יביט" (במדבר יב, ח) שהוא התגלות יותר מהאבות שהיה האיש הכי שפל בעולם. שיעקב היה בחי' עקב ואברהם היה עפר ואפר ויצחק אמר שהברכות ביד ה' אבל משה ביטל את שמו לגמרי "ונחנו מה" (שמות יז, ז) ולא התגאה אפילו על כבשה וזה מנהיג שבחר בו ה' כי ראה אדם חלול שחושב שהוא אין, שמשה ביטל את שמו לגמרי לאין גמור ולכן 'משה' אותיות 'השם' שעל אף שהיה גדול ועצום והיה לו התבוננות ועוצמה של מלך ביטל את שמו, שלא היה אכפת לו שיבזוהו ולא היה אכפת לו על שמו וכבודו שהשם הוא הכבוד והנפש של האדם, ומשה היה לו רק כבוד שמים כי מנהיג אמת לא עושה מהשם של עצמו כלום אלא מפרסם שם שמים בלבד. שאם משה היה מפרסם ודואג על השם שלו הוא לא היה משה כי כל העניין של משה זה ביטול השם.

וידוע המעשה שמובא בהקדמה לתפארת ישראל שבדמות דיוקן של משה היה ניתן להבחין בכל המידות הרעות, אלא שעבד ותיקן כל מידה ומידה, כי באמת משה רבינו זה הדמות הכי בזויה ושפלה מבריאת העולם, שה' ב"ה לקח אדם ושם אותו במקום הכי נמוך, והיה מגמגם, ובדמותו יכלו לחשוב שיש בו כל המידות הרעות, ולכן החליט ה' ב"ה לדבר דוקא איתו "אל זה אביט אל עני ונכה רוח" (ישעיה סו, ב) כי משה הוא מנהיג ללא שם ושכל וחכמה מצד עצמו, אלא כל מה שיש לו זה מאת ה' ית' שהוא בטל ומבוטל ואין גמור ולא חשב מעצמו כלל והשריש שיש רק ה', ולכן מקום קבורתו של משה לא נודע שמשה אין לו שם עצמי אלא הוא אין גמור ולא התגאה על שום בריה כמש"כ (שמות ב, יא, יב) "ויגדל משה ויצא אל אחיו... וירא כי אין איש..." ש'במקום גדלותו שם ענותנותו "ויגדל משה" הוא בחי' גדלות "וירא כי אין איש" שהבין שאין איש ושום בריה בעולם להתגאות עליה והיה חי בהתבוננות שכולם יבזו אותו, וכתפילת הבעש"ט שהיה מתפלל כל יום "יהי רצון שיבזו אותי ויגנו אותי" כך היה משה רוצה רק את הכבוד של ה' ית'. כי החפץ בכבוד זה השטות הכי גדול לכן כל מה שאדם לא הולך לו כסדר בחיים זה מחמת שחושב שיש לו שם, ואמר המגיד הקדוש ממזריטש שכשאדם רוצה לבנות בניין מוכרח הוא להחריב הבית הראשון, כך זה אדם שרוצה התחלה חדשה בחייו ושהכל יפתח לו בחיים, צריך להבין שעל הגאווה שלו אי אפשר לעשות תיקון ובניה, כי חייב להחריב בשביל לבנות, שהגאווה אי אפשר לפעול לו שום דבר בחיים ובכל יהודי יש בחי' משה וצריך הוא להתבונן איך לגלות את נשמת משה הטמונה בו וכמה שיגלה יותר את משה כך הוא יהיה במעלה יותר והשפלות והענוה של משה תאיר בו יותר, וכן להיפך כמה שאדם מתגאה עם השם שלו הוא מנמיך את בחינת משה שבו, כי אדם שרוצה להתקרב לענין משה, צריך לידע שאין לו שם יש, שלא יחפש ויחתור כיצד לגלות ולפרסם את שמו אלא ידאג על השם של המלך שלו על השם של האלוקים שלו והוא הכלי להתקרבות אמיתי לידיעת כל התורה וכל ההשפעות. (מתוך שיעור פרשת תצוה התשע"א ז' באדר)

ספר כרם שלמה - עצות והנהגות

• ידוע מהבעל שם טוב הקדוש שעיקר המשמעות של ביטחון הוא על הרוחניות. וגם על מידת הביטחון עצמה אדם צריך לבטוח בה' שיזכה להשיג את מידת הביטחון בו יתברך בשלמות. ולבטוח בה' שיוציא אותו מכל החושך בו הוא נמצא לאור גדול, ויזכה אותו לקיים כל התורה והמצוות, ולהשיג כל המעלות שבקדושה. גם צריך לבטוח בה' שישמרהו ויצילהו מכל חטא ופגם, ויזכהו לפעול את התכלית שלשמה הוא ירד לעולם. ואחרי שאדם בוטח בה' בצורה הזו, בקל הוא יכול לבטוח גם על צרכיו הגשמיים, וכך יזכה אדם לקבל מאת ה' ברוך הוא כל מה שהוא בוטח בו

• כשביתו של אדם נקי ומסודר וכל דבר מונח במקומו, הספרים מסודרים, הבגדים במקומם, והבית נקי וכו', החיים שלו גם מיושבים ומסודרים, והכל הולך לו כסדר, ולכן טוב מאוד להקפיד שלכל ספר ולכל דבר יהיה מקום מיוחד ושמיים להשתמש בו להחזיר אותו למקומו. וכן בספריה שיהיה מסודר ומחולק לפי נושאים, וכך כשרוצים איזה ספר בנושא מסוים מוצאים אותו בנקל. כי אדם שמסודר ויודע היכן נמצא כל ספר וכל דבר, בוודאי נמנע על ידי זה מביטול תורה, ומי שרוצה שהשכינה תשרה בביתו צריך להזהר שיהיה ביתו נקי ומסודר • כשאדם זוכה להשיג בגדולת הבורא יתברך אז תפילתו היא עניין אחר, ויכול לפעול את תפילתו בנקל, אפילו רק יאמר "ה' הושיעה" יכול לפעול ישועה

מתוך הספר תפארת ישראל

• לשנוא יהודי זה פגם חמור ביותר רחמנא לצלן. ומי ששונא יהודים ולא מכבדם הריהו נטמא בכל מיני טומאות. כי צדיק הוא מי שאוהב כל יהודי ומסייע לכל יהודי. צדיק הוא מי שיש לו לב ולאחר שלומד גמרא עם מפרשים יכול לבכות מצרה של יהודי, ולקרוא בעבורו פרק תהילים בבכייה.

• טוב שאדם ירגיל עצמו שכשרואה יהודי (אפילו אם אינו מכירו) שהתפלל לה' בליבו: "רבנו של עולם זכני לאהוב יהודי זה אהבה עזה ושלא יהיו לי עליו שום מחשבות רעות" וכו' כי התיקון של הדור הוא שתהיה אהבה בין היהודים, ועל ידי עצה זו יכולים לקרב את הגאולה

תפילה לשלמה - שער אהבת ישראל

רבנו של עולם, אב הרחמן, מלא רחמים. זכני לאהבת ישראל. אנא אל רחמן, זכני לאהב את כל היהודים שבעולם, והצילני ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים משנאת חנם, ושלעולם לא תעלה במחשבתי מחשבת פסול ביהודי חלילה. וזכני בהיותי ראה יהודי להתמלא באהבה אליו ולאהב אותו בכל לבבי. וזכני לאהבת ישראל אמתית. וזכני לאהב את כל היהודים כל ימי חיי - בכל לבבי נפשי ומאדי. וזכני לחשב רק טוב על היהודים, ושלעולם לא אצער את אחי בני ישראל האהובים והיקרים, וזכני לאהב את כלם באמת לאמתה. ועשה ברחמיך שתתקרה בינינו אהבת חנם חיש קל מהרה, וזכני לגאולה שלמה.

אמן נצח סלה ועד.